

V Bruseli 17. januára 2023
(OR. en)

5124/23

ECOFIN 19
UEM 13
SOC 7
EMPL 6

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	5038/23
Predmet:	Správa o mechanizme varovania na rok 2023 závery Rady (17. januára 2023)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o správe o mechanizme varovania na rok 2023, ktorý schválila Rada pre hospodárske a finančné záležitosti na zasadnutí 17. januára 2023.

SPRÁVA O MECHANIZME VAROVANIA NA ROK 2023

– závery Rady ECOFIN –

Rada (ECOFIN):

1. KONŠTATUJE, že vďaka rýchlym politickým opatreniam na úrovni členských štátov, EÚ a eurozóny a napriek hospodárskemu vplyvu útočnej vojny Ruska voči Ukrajine dochádzalo v rokoch 2021 a 2022 naďalej k výraznému oživeniu hospodárstva EÚ po pandémie, čím sa zabránilo najnepriaznivejším scenárom. Vysoké tlaky na ceny energie, oslabenie kúpnej sily domácností, slabšie vonkajšie prostredie a prísnejšie podmienky financovania sa však začínajú výrazne prejavovať a so vstupom do roku 2023 sa hospodárska činnosť sa spomaľuje. BERIE NA VEDOMIE, že trh práce je naďalej odolný. UZNÁVA, že neistota je vysoká, najmä v súvislosti s pretrváváním energetickej krízy. PODČIARKUJE, že zhoršujúce sa hospodárske podmienky zvyšujú zraniteľnosť a riziká súvisiace s makroekonomickými nerovnováhami vrátane možných nových nerovnováh;
2. PODČIARKUJE, že celková výkonnosť eurozóny a EÚ si vyžaduje nepretržitú úzku koordináciu politických reakcií, aby sa zmiernil vplyv vysokých cien energie. ZDÔRAZŇUJE, že nekoordinované opatrenia môžu mať účinky presahujúce do ostatných členských štátov, a to najmä v eurozóne, a mohli by ohroziť rovnaké podmienky, viesť k väčším rozdielom a zosilniť heterogénny vplyv energetickej krízy;
3. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité pokračovať vo vykonávaní postupu pri makroekonomickej nerovnováhe v záujme včasného odhaľovania, prevencie a nápravy nerovnováh, ktoré bránia riadnemu fungovaniu hospodárstiev členských štátov, hospodárskej a menovej únie alebo hospodárstva Európskej únie ako celku. VÍTA správu o mechanizme varovania na rok 2023, ktorou sa začína dvanásť ročné kolo postupu pri makroekonomickej nerovnováhe;

4. VO VŠEOBECNOSTI SÚHLASÍ s posúdením uvedeným v správe o mechanizme varovania, pokiaľ ide o vývoj makroekonomických nerovnováh v EÚ a v rámci eurozóny, ako aj vznikajúce riziká. VÍTA skutočnosť, že pred zhoršením hospodárskych podmienok začal súkromný a verejný dlh v mnohých členských štátoch po tom, ako sa v dôsledku pandémie prerušila úprava a zvýšila zadlženosť, znovu klesať z vysokých úrovní. KONŠTATUJE, že rast nominálneho HDP má v rokoch 2022 aj 2023 pomôcť mieru zadlženosti znížiť. UZNÁVA, že sa očakáva, že rýchlo sa meniace hospodárske prostredie a prísnejšie podmienky financovania budú vyvíjať na súkromný a verejný dlh ďalší tlak;
5. KONŠTATUJE, že v roku 2021 sa bežné účty väčšiny členských štátov vrátili blízko k svojim pozíciám pred pandémie COVID-19, čo sa odrazilo aj vo zvýšení prebytku bežného účtu eurozóny. ZDÔRAZŇUJE, že saldá bežného účtu vrátane prebytku bežného účtu eurozóny sa v roku 2022 výrazne znížili, čo bolo spôsobené najmä vysokými cenami energie. VÍTA očakávaný návrat symetrickej úpravy zahraničných pozícií v rámci eurozóny. BERIE NA VEDOMIE, že jednotkové náklady práce v niektorých členských štátoch s prebytkom bežného účtu výrazne rastú;
6. KONŠTATUJE, že v roku 2022 sa zrýchlilo zvyšovanie miezd, ktoré nebolo vyvážené produktivitou, čo prispelo k tlakom na nákladovú konkurencieschopnosť. UZNÁVA, že v dôsledku vysokej inflácie klesá reálny disponibilný príjem domácností. KONŠTATUJE, že v niektorých členských štátoch sa môžu objaviť druhotné účinky. UZNÁVA, že miera inflácie je vysoká a medzi jednotlivými členskými štátmi sa výrazne líši, čo by mohlo nerovnomerne zasiahnuť reálne efektívne výmenné kurzy, ktoré majú vplyv na konkurencieschopnosť, a to najmä v rámci eurozóny;
7. BERIE NA VEDOMIE, že naďalej dochádza k poklesu nesplácaných úverov a oživeniu ziskovosti bánk, ale UZNÁVA, že zhoršenie hospodárskych podmienok môže mať na kvalitu aktív a ziskovosť bánk nepriaznivý vplyv. KONŠTATUJE, že rast cien nehnuteľností na bývanie sa v roku 2021 a začiatkom roka 2022 v niektorých členských štátoch ešte viac zrýchlil, pričom sa očakáva, že v dôsledku zvýšenia úrokových sadzieb a zníženého reálneho disponibilného príjmu domácností sa zmierni; UZNÁVA, že v mnohých krajinách EÚ, aj keď nie vo všetkých, už k tomuto zmierneniu dochádza. UZNÁVA, že rastúce úrokové sadzby majú vplyv na schopnosť domácností splácať hypotéky;

8. VÍTA vysokokvalitnú analýzu v správe o mechanizme varovania vrátane zamerania sa na výhľadové posúdenie možného vývoja rizík pre makroekonomickú stabilitu. KONŠTATUJE, že rozmer EÚ a eurozóny je v správe viac viditeľný;
9. BERIE NA VEDOMIE zámer Komisie vykonať hĺbkové preskúmania v prípade desiatich členských štátov, ktoré v roku 2022 zaznamenali nerovnováhy alebo nadmerné nerovnováhy, ako aj v prípade ďalších siedmich členských štátov s osobitným rizikom vzniku nových nerovnováh. VÍTA plánovanú prípravu hĺbkových tematických posúdení vývoja na trhu s bývaním, dynamiky konkurencieschopnosti a vonkajšej udržateľnosti a sáld, ktoré by mali byť podkladom pre prípravu hĺbkových preskúmaní zameraných na jednotlivé krajiny;
10. VYZDVIHUJE dôležitosť postupu pri makroekonomickej nerovnováhe v rámci koordinácie hospodárskej politiky EÚ a ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zabezpečiť transparentnosť a mnohostranný dohľad. VYZÝVA na dôkladné monitorovanie existujúcich a potenciálne vznikajúcich nerovnováh a na včasnú politickú reakciu vrátane vykonávania príslušných reforiem odporúčaných v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny v kontexte európskeho semestra a uvedených v plánoch obnovy a odolnosti. PODČIARKUJE, že predchádzaním makroekonomickým nerovnováham a ich nápravou sa posilňuje schopnosť členských štátov reagovať na otrasy a podporuje sa hospodárska konvergencia. ZDÔRAZŇUJE, že zníženie všetkých nerovnováh má pozitívne účinky, ktoré sa prenášajú medzi krajinami v rámci celej eurozóny i EÚ;
11. KONŠTATUJE, že správa o mechanizme varovania na rok 2023 je v súlade s návrhom Komisie o budúcnosti dohľadu nad makroekonomickými nerovnovahami predloženým v kontexte preskúmania správy hospodárskych záležitostí EÚ, najmä pokiaľ ide o silnejšiu preventívnu úlohu postupu pri makroekonomickej nerovnováhe v prostredí, ktoré charakterizujú nové riziká. ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné sa dôkladne a rýchlo zamyslieť nad správou hospodárskych záležitostí, a to aj nad postupom pri makroekonomickej nerovnováhe a jeho prepojeniami s inými relevantnými oblasťami dohľadu EÚ.